

רעפ 58058-01-25 - בהאא ח'טיב נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 58058-01-25

לפני: כבוד השופט חאלד כבוב

המבקש: בהאא ח'טיב
נגד

המשיבה: מדינת ישראל
בקשת רשות ערעור על פסק הדין של בית
המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת (כבוד
השופטים י' שיטרית, ח' סבאג ו-א' אבו-אסעד)
בע"פ 51956-08-24 מיום 10.12.2024

בשם המבקש:

החלטה

בקשה למתן רשות לערער על פסק הדין של בית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת (כבוד השופטים י' שיטרית, ח' סבאג ו-א' אבו-אסעד) בע"פ 51956-08-24 מיום 10.12.2024; בגדרו, נדחה ערעור המבקש על פסק דינו של בית משפט השלום בנוף הגליל-נצרת (כבוד השופטת ר' שפילברג כהן) בת"פ 3468-11-23 מהימים 15.04.2024 ו-08.07.2024.

הרקע לבקשה והבקשה

1. כעולה מפסק הדין קמא, המבקש הורשע בעבירה של החזקת נשק, לפי סעיף 144(א) רישא לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק); ובעבירה של החזקת אביזר לנשק, לפי סעיף 144(א) סיפא לחוק. בגין עבירות אלה, נגזר עונשו של המבקש לשלוש שנות מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.

2. בהתאם לכתב האישום, ביום 04.12.2021 הצטלם המבקש, בעודו יושב ברכב, כאשר הוא אוחז באקדח ובמחסנית תואמת. על-פי הנטען, המבקש שלח את התמונה האמורה למספר אנשים. בהמשך לכך נטען, כי ביום 07.01.2023 הצטלם המבקש עם שני רובי סער מסוג M-16 ועם שש מחסניות

תואמות, "כאשר הוא אוזח באחד הנשקים, ואילו הנשק השני והמחסניות פרוסים על מיטה בבית כשהנשק מפורק לחלקיו".

3. במענה לכתב האישום, המבקש לא חלק על האוטנטיות של התמונות, אלא שלטענתו לא ידע כי מדובר בכלי נשק אמיתיים. בהקשר זה נטען, כי כתב האישום התבסס אך על תמונותיו השונות עם הנשקים, אולם אלה מעולם לא אותרו ולא נתפסו. במצב דברים זה נטען, כי לא ניתן לקבוע על יסוד תמונות אלה כי מדובר בכלי נשק אמיתיים מעל לכל ספק סביר.

4. למען שלמות התמונה יצוין, כי הצדדים הגיעו להסדר דיוני, במסגרתו הוגשו כלל מוצגי התביעה בהסכמת המבקש, ואילו המבקש ויתר על חקירת כלל עדי התביעה בחקירה נגדית. כמו כן, בתום פרשת התביעה, המבקש בחר שלא להעיד להגנתו. זאת, למרות שנדחתה בקשתו לפטור מלהשיב לאשמה, וחרף הודעת המשיבה, במסגרתה צוין כי היא עומדת על זכותה לחקור את המבקש בחקירה נגדית.

5. בהכרעת הדין נקבע כי אשמתו של המבקש הוכחה מעבר לכל ספק סביר. בהקשר זה הוטעם, כי "מארג ראיות התביעה מבוסס [...] על צילומי הנאשם [הוא המבקש - ח' כ'] עם פריטים אשר במובהק נראים ככלי נשק אמיתיים, ואשר צולמו בטלפון הנייד של מסוג איפון ביום 7/1/23, ועל חו"ד של קצין משטרה מומחה שחיווה דעתו כי אותם פריטים מתאימים במאפייניהם לאקדח גלוק ולשני תתי מקלע מסוג [...] מדובר במצע ראיתי ממשי. כדי שיתעורר ספק סביר, מצופה שהנאשם ישמיע הסבר משכנע אלטרנטיבי למה שנראה במפורש בתמונות. ואולם הנאשם בחקירותיו במשטרה לא סיפק כל הסבר משמעותי, וי[ו]תר מכך, בחלק מדבריו הוא למעשה הודה ואישר לגבי הצילומים כי מדובר בכלי נשק אמיתיים שאותם החזיק" (ההדגשות במקור - ח' כ').

6. בהקשר זה פירט בית משפט השלום על אודות חקירותיו של המבקש, וכך למשל ציין כי:

בחקירה נוספת של הנאשם מיום 30.10.2023 [...] הנאשם התבקש לפרט [...] ובאילו נסיבות הצטלם עם כלי נשק ששייכים לחייל. הנאשם ציין כי התמונה צולמה בעילוט בשנת 2010, ומסר כי אינו זוכר מיהו אותו חייל שצילם אותו. לגבי הכלים שבתמונה מסר כך:

'שאלה: באותו יום שהצטלמת עם הנשק של החייל איזה נשק זה היה?

תשובה: **M 16** ואקדח, שתי **M 16** ואקדח" (ההדגשה במקור - ח' כ').

בהתאם נקבע, כי גרסתו של המבקש בחקירה זו ובחקירות נוספות חיזקו את "המצע הראיתי שהתקבל מהצילומים ומחוות דעתו של המומחה כי מדובר בכלי נשק כנטען בכתב האישום".

7. בבואו לגזור את עונשו של המבקש, בית משפט השלום קבע את מתחם העונש ההולם כך שינוע בין 30-50 חודשי מאסר בפועל. במסגרת גזירת העונש בגדרי המתחם, ציין בית המשפט כי יש להתחשב

"לחומרה בעברו הפלילי (אך אביא בחשבון כי לא הורשע בעבר בעבירות נשק), ובהיעדר קבלת האחריות על העבירה שביצע". לצד זאת צוין, כי "לקולה אקח בחשבון את נתוניו של הנאשם, נסיבות חייו הקשות ומצבם הרפואי שלו ושל בני משפחתו. יחד עם זאת, המשקל שניתן לתת לנסיבות אישיות בעבירות מסוג זה הנו משקל מוגבל, הנסוג מפני האינטרס הציבורי להחמיר בענישה".

8. המבקש מיאן להשלים עם הכרעת הדין של בית משפט השלום, כמו גם עם גזר דינו - ובפרט עם משך המאסר שהוטל עליו, והגיש ערעור לפני בית המשפט המחוזי. בגדרו של הערעור נטען, בעיקרם של דברים, כי הרשעת המבקש התבססה למעשה אך ורק על תמונות שנפרקו מהטלפון שלו וחוות הדעת שניתנה בנדון, שכן כלי הנשק לא נתפסו מעולם. ואולם לטענתו לא ניתן לקבוע על-סמך חוות דעת של מעבדה דיגיטלית, אשר מצאה דמיון במאפיינים בין הכלים אותם החזיק המבקש לבין כלי נשק אמיתיים אך לא מצאה התאמה מלאה, כי מדובר בכלי נשק מעל לכל ספק סביר. לעניין העונש נטען, כי מתחם העונש ההולם שנקבע חורג ממתחם העונש המקובל במקרים כגון דא, וכן כי בית המשפט לא התחשב בנסיבותיו האישיות של המבקש, לרבות היותו נכה בשיעור של 65%.

9. בית המשפט המחוזי דחה את טענותיו של המבקש בעניין זה, בקבעו כי "לדידי, צבר הראיות שהונח לפני בית המשפט קמא מלמד, כי המדינה עמדה בנטל המוטל עליה, בהליך פלילי, להוכיח את המיוחס למערער [הוא המבקש - ח' כ'] בכתב האישום ברמה הנדרשת בפלילים, לרבות העובדה כי הפריטים הנראים בתמונות מושא כתב האישום, הינם נשק כהגדרתם בחוק". אשר לטענותיו של המבקש בעניין חוות הדעת נקבע, כי "חוות הדעת שהוגשה בהסכמה וללא חקירה של עורך חוות הדעת, הקובעת כי הפריטים מושא כתב האישום מתאימים במאפיינים סוגיים לנשק, כוחה עדיין עמה, אף אם אין היא קובעת התאמה מלאה. חוות דעת שכזו היה בה, למצער, לחייב את הנאשם להשיב לאשמה ואף מעבר לכך", וכן "כי לו חוות הדעת היו עומדות לבדן לביסוס אשמת המערער, יתכן ולא היה בהן די כדי להוכיח את אשמתו של המערער נוכח רמת ההתאמה שאינה מלאה. אלא שבענייננו, חוות הדעת משתלבות עם ראיות נוספות הקיימות בתיק וקושרות את המערער למיוחס אליו. כאמור, המערער בחקירותיו במשטרה [...] הודה בכך כי המדובר בכלי נשק אמתי [...] ולמעשה חקירותיו במשטרה הן הראיה המפלילה ביותר בתיק, ולא כסברת, בא-כוח המערער, תמונות הסטילס או חוות הדעת, שרק חיזקו והעצימו את הודאת המערער". בנוגע לערעור המבקש על גזר הדין, בית המשפט קבע כי הן מתחם העונש ההולם, הן מיקום העונש בגדרי המתחם, נקבעו בנתון לסקירה רחבה של מדיניות הענישה במקרים דומים, תוך גם התייחסות לנסיבות ביצוע העבירה ונסיבותיו האישיות של המבקש. על-כן, דחה בית המשפט את ערעורו של המבקש, על שני חלקיו.

10. המבקש מיאן מלהשלים גם עם פסק הדין של בית המשפט המחוזי, ומכאן הבקשה שלפניי. בגדרה, שב המבקש על מרבית טענותיו כפי שנטענו בבית המשפט המחוזי, תוך שנטען כי בקשתו היא בעלת "השפעה רוחבית על סוגיות משפטיות רחבות היקף שחורגות מהמקרה דנן", וכן כי קביעות בתי המשפט דלמטה גרמו לעיוות דין חמור למבקש. בהקשר זה נטען, כי "אם ניישם את קביעת בית המשפט המחוזי באשר למשקלן של חוות הדעת הדיגיטליות, הלכה למעשה החלטת בית משפט השלום

לחייבו להשיב לאשמה אינה בדין". כמו כן נטען, שבנתון לקביעת בית המשפט המחוזי, לפיה חקירות המבקש במשטרה הן אשר ניצבות ביסוד הרשעתו, "דברי המבקש במשטרה לא עומדים במבחן הפנימי של ההודאה". לחלופין נטען, כי העונש שהושת על המבקש "חורג באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנוהגת", בין היתר, לנוכח נסיבות "חיו הקשות" של המבקש ושיעור הנכות שלו.

דין והכרעה

11. לאחר עיון, באתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות, וזאת מבלי להידרש לתשובת המשיבה.

12. הלכה היא שאמת המידה לקבלת בקשות מסוג זה היא מצומצמת, שכן בקשה לרשות ערעור ב'גלגול שלישי' שמורה אך למקרים חריגים, בהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינם של הצדדים, או כאשר מתעורר חשש לעיוות דין או אי-צדק חמור (ראו, למשל: פ"פ 66297-01-25 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (30.01.2025)). עניינו של המבקש לא עומד באמות מידה מחמירות אלה, ודי בכך כדי לדחות את הבקשה. ודוק, חרף ניסיונו של המבקש לשוות לבקשתו נופך עקרוני ולטעון לעיוות דין חמור, בקשתו נטועה בדלת אמות עניינו הפרטני וביישום הדין על נסיבות המקרה הספציפי. לא למותר לציין, כי טענותיו של המבקש מהוות טענות 'ערעוריות' במהותן, אשר אינן מצדיקות מתן רשות ערעור לאחר שנדונו ונדחו לגופן בהחלטות מנומקות הן על-ידי בית משפט השלום, הן על-ידי בית המשפט המחוזי (פ"פ 1560-10-24 אסום - חברה קבלנית לבנין בע"מ נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (26.11.2024)).

13. למעלה מן הצורך אציין, כי טרוניית המבקש נעוצה בעיקרה בחומר הראיות שעל בסיסו הורשע בבית משפט השלום; ובאופן ספציפי, על כך שלא ניתן היה לשיטתו להרשיעו על-יסוד התמונות וחוות הדעת שהוגשה בעניין תמונות אלה, אשר מצאה כי הפריטים איתם הצטלם מתאימים במאפייניהם לכלי נשק אמיתיים. טענה זו מצאתי לדחות בשתי ידיים. ואסביר.

14. בטרם אדרש לטענות המבקש אציין, כי נקודת המוצא היא שעסקינן בעבירות נשק. עבירות אלה הן עבירות חמורות, ועל בית המשפט מוטלת החובה, לצד יתר רשויות החוק והאכיפה, לפעול על-מנת למגר את השימוש הבלתי-חוקי בנשק. לעניין זה, יפים דברי בית המשפט בע"פ 5813/21 ג'בארין נ' מדינת ישראל (31.05.2022):

"נשק הוא נשק. מדובר בכלי משחית המסוגל 'להמית אדם' כלשון סעיף 144(ג) לחוק העונשין. לא בכדי המחוקק ביקש להכליל בגדר המונח 'נשק' מנעד רחב של כלים ואביזרים המסוגלים לגרום למותו של אדם. כלי נשק מסוגים שונים שהושגו שלא כדין מובילים לא פעם לפגיעה בחיי אדם, והצורך לשרש רעה חולה זו באמצעות ענישה מחמירה ומרתיעה חל על כל סוגי כלי הנשק" (שם, בפסקה 14).

15. לאחר שנאמרו דברים אלה אבהיר, כי בנתון להסדר הדיוני בין הצדדים, במסגרתו הוסכם כי ראיות התביעה תוגשנה בהסכמת הצדדים וכן כי המבקש לא יחקור את עדי התביעה; ובשים לב להחלטת

המבקש שלא להעיד להגנתו - אזי אין למבקש להלין אלא על עצמו. ברי כי למבקש עומדת הזכות לנהל את ההליך כראות עיניו, אך בד-בבד הוא אינו יכול להביע תמיהה על כך ששתיקתו עלולה הייתה להוביל לחיזוק ראיות התביעה, וביניהן תמונותיו וחוות הדעת. בהקשר זה, וכפי שצוין אך לאחרונה בע"פ 5136/22 לוקר נ' מדינת ישראל (10.11.2024):

"הטעם למתן משקל ראיתי להימנעות מלהעיד, נעוץ בנימוק לפיו סירובו של חשוד או נאשם להשיב על שאלות החוקרים, או על שאלות בעדותו בבית המשפט, בהתאמה, שמעמדות אותו עם ראיות המצביעות על מעורבותו בפשע לכאורה - מלמד על תחושת האשמה, מאחר שמצופה מהחשוד או מהנאשם לזעוק את חפותו ולספק מענה או הסבר לראיות נגדו" (שם, בפסקה 391; וכן ראו לעניין זה סעיף 162(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982).

16. לפיכך, להחלטת המבקש שלא להעיד להגנתו, חרף דחיית בקשתו למתן פטור מלהשיב לאשמה בהחלטת בית משפט השלום מיום 10.03.2024, יש משמעותיות ראיות ברורות. זאת, בפרט לנוכח קביעת בית משפט השלום בהחלטה האמורה, במסגרתה הוטעם כי "חובת ההוכחה, אם הנאשם [הוא המבקש - ח' כ'] צולם מחזיק נשק או לא, מוטלת ללא עוררין על כתפי המאשימה, ואולם צילום כפי שהונח בתיק החקירה מקים חשד ברמה גבוהה כי החפץ אשר צולם הוא 'נשק'. לנאשם זכות להשמיע כל טענה כדי לשכנע כי לא מדובר בנשק. חובת ההוכחה אינה עוברת על כתפיו, ואולם הדעת נותנת, כי בשלב זה, לאחר שתועד מחזיק פריטים אשר ההיגיון הפשוט מכוון לכך כי הם נשק, או פריטים הדומים מאוד לנשק, הוא יתן הסבר, נימוק, או אלטרנטיבה כלשהי למה שרואים באופן ברור בצילומים".

17. יתרה מכך, גם לגופם של דברים לא מצאתי ממש בטענות המבקש. סעיף 144(ה) לחוק העונשין קובע כי "תעודה החתומה בידי קצין משטרה בדרגת מפקח ומעלה והיא מאשרת שחפץ פלוני הוא נשק, תשמש ראיה לדבר, כל עוד לא הוכח היפוכו". זאת ועוד, נקבע זה מכבר כי ניתן להוכיח שחפץ הוא נשק, כהגדרתו בחוק העונשין, בדרכים רבות, ובכלל זאת באמצעות ראיות נסיבתיות. בהקשר זה נקבע כי: "נטל השכנוע מוטל על שכם התביעה הכללית להוכיח את כל יסודות העבירה, הקבועים בסעיף 144(א) לחוק העונשין. דרכי ההוכחה רבות הן ומגוונות, ובמקום שהאקדח עצמו לא נמצא ולא נבדק, ניתן להיעזר בהוכחות נסיבתיות ובהנחות הנובעות מהשכל הישר" (ע"פ 592/83 מאיר נ' מדינת ישראל, פ"ד לח(1) 331, 333 (1984)). עינינו הרואות אם כן, כי גם כאשר כלי הנשק לא נמצא, ניתן להוכיח את התקיימות יסודות העבירה הקבועים בסעיף 144(א) לחוק, לרבות באמצעות חוות דעת מטעם מעבדה דיגיטלית.

18. יודגש, כי אין הכרח שחוות דעת זו תצביע על התאמה מלאה, אלא שיש לבחון אותה כחלק ממארג הראיות בכללותו. ואכן, לאחר שבית משפט השלום התרשם באופן ישיר ובלתי-אמצעי מחומר הראיות שהוצג לפניו, נקבע כי תמונותיו של המבקש, חוות הדעת בעניין וחקירותיו של המבקש במשטרה, מובילות כולן לכדי מסקנה כי החפצים איתם הצטלם המבקש הם כלי נשק, כהגדרתם בחוק העונשין. בדומה לכך, גם בית המשפט המחוזי קבע כי לנוכח מכלול הראיות "המדינה עמדה בנטל המוטל עליה,

בהליך הפלילי, להוכיח את המיוחס ל[מבקש] בכתב האישום ברמה הנדרשת בפלילים". כלומר, הן בית משפט השלום, הן בית המשפט המחוזי, קבעו את שקבעו על יסוד מסכת ראייתית, שלא התמצתה אך בתמונותיו של המבקש או בחוות הדעת בעניינן. במצב דברים זה, ובפרט כאשר המבקש בחר כאמור שלא להעיד להגנתו והסכים, בהיותו מיוצג, להסדר דיוני בגדרו הוגשו כלל מוצגי התביעה בהסכמת המבקש, לא מצאתי כל טעם מבורר להתערב בפסק הדין מושא הבקשה.

19. סוף דבר: הבקשה נדחית בזאת.

ניתנה היום, ח' שבט תשפ"ה (06 פברואר 2025).

חאלד כבוב
שופט